

AKTIVITY V KARTOGRAFII 2014

Dagmar KUSEDOVÁ

Dňa 23.11.2014 sa uskutočnili v poradí už jedenáste Aktivity v kartografii. Ide o tradičný vedecko-odborný seminár, ktorý v dvojročných cykloch organizujú Kartografická spoločnosť Slovenskej republiky (KS SR) a Geografický ústav Slovenskej akadémie vied (GÚ SAV) pre všetkých záujemcov o kartografiu a príbuzné disciplíny. Seminár sa začal organizovať v roku 1984 z podnetu a zásluhou najmä Ing. Jána Pravdu, DrSc. – jedného z najvýznamnejších a medzinárodne uznávaných slovenských kartografov. Od roku 2012 je seminár venovaný práve pamiatke jeho zakladateľa.

Tohoročný seminár sa niesol v komornej atmosfére knižnice GÚ SAV a organizačnej réžii jej pracovníčok na čele s RNDr. Monikou Kopeckou, PhD. a v spolupráci s predsedom KS SR Ing. Róbertom Fencíkom, PhD., ktorí boli zároveň aj odborní garanti podujatia. Seminár spolu otvorili predseda KS SR a riaditeľ GÚ SAV – prof. RNDr. Vladimír Ira, CSc. a privítali 41 účastníkov konferencie (obr. 1). V pléne vystúpilo 15 prednášajúcich a odznelo 13 príspevkov, z toho 3 príspevky v češtine. Rôznorodosť tém poskytla účastníkom nazrieť do „dielne“ nielen akademických a výskumných pracovník, ale aj do kartografickej praxe.

V prvom bloku, pod vedením Jána Feranca, načrtnol zaujímavu Ladislav Plánka z Vysokej školy báňskej – Technickej univerzity Ostrava aktuálnu problematiku náplne práca a povolania kartografa v kontexte súčasnej digitálnej tvorby kartografických produktov (Kartograf i podľa Jána Pravdu). Ján Oľahel kartograficky priblížil výsledky kolektívu autorov hosťovského pracoviska seminára v kontexte interpretácie viacročných analýz zmien krajiny pokrývky na dátovej báze projektu CORINE land cover a možností ďalšieho rozvoja a manažmentu študovaného územia (Pustnutie poľnohospodárskej pôdy – kartografická prezentácia na príklade vybraných okresov severného Slovenska). Jozef Nováček zo Slovenskej agentúry životného prostredia (SAŽP) nadviazal na problematiku CORINE a prezentoval výsledky svojho pracoviska v oblasti mapovania, verifikácie a vylepšenia konkrétnych tematických vrstiev krajiny pokrývky a tzv. „pan-European High Resolution Layers – HRLs“, ktoré majú široké uplatnenie v krajiny tvorbe (GIO land monitoring 2011-2013 – úlohy a aktuálny stav na Slovensku). Ján Tuček a Miroslav Kardoš z Technickej univerzity zo Zvolena informovali o možnostiach nových technológií v oblasti integrácie a mapového publikovania lesníckych geografických dát v rámci budovania svojho Centra excelentnosti (Integrácia údajov z progresívnych zdrojov DPZ pre lesnícke účely).

V druhom bloku prednášok pripomenuli dôležitosť štandardizácie geografických názvov v praktickej digitálnej kartografii Mária Kováčová z Geodetického a kartografického ústavu a Eva Miklušová z Úradu geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky (Význam geografických názvov). Skúsenosti z tvorby interaktívnej mapy pre špecifickú skupinu používateľov pútavo priblížil Otakar Čerba zo Západočeskej univerzity v Plzni (Bezbariérová mapa ZČU). Výstupy komerčnej kartografie prezentovali dva príspevky, a to Renaty Šrámkovej z etablovanej spoločnosti GEODIS Slovakia (Kartografické diela na podklade ortofotomapy) a Jaroslava Piroha zo SKEYEMAP, s.r.o s ukázkou možnosti propagácie krás Slovenska prostredníctvom najnovších interpretačných mapových prostriedkov (Možnosti využitia platformy Google Earth pri propagácii regiónov).

V záverečnom bloku prednášok predstavila najskôr Dagmar Kusendová aktivity svojho pracoviska (Katedry ľudskej geografie a demografie) v oblasti spracovania a mapovej prezentácie historických údajov o obyvateľstve Slovenska. Na ňu nadviazala Bc. Anna Medved'ová prezentáciou výsledkov svojej bakalárskej práce v kontexte uvedených aktivít (Spracovanie a mapová prezentácia historických dát o obyvateľstve Šarišskej stolice z atlasu J. M. Korabinského).

doc. RNDr. Dagmar KUSEDOVÁ, CSc., Prírodovedecká fakulta Univerzity Komenského v Bratislave, Mlynská dolina, 84215 Bratislava, e-mail: kusendova@fns.uniba.sk

Nasledovala prezentácia ojedinelého kartografického výskumu pomocou očnej kamery v podaní Alžbety Brychtovej z Univerzity Palackého v Olomouci (Eye-tracking hodnocení fenologických map). Aktuálnu tematiku identifikácie rôznych reprezentácií totožných priestorových dát, resp. ich identity excelentne prezentovala Renata Ďuračiová zo Slovenskej technickej univerzity v Bratislave (Neistota, neurčitosť, podobnosť a identita objektov na mapách a v GIS). Maratón prednášok uzatvoril Jakub Straka (editor zborníka) prednáškou o riešení automatizovaného postupu tvorby dynamického popisu pre naše základné digitálne mapové dielo (Dynamické popisovanie objektov ŽB GIS). V záverečnej diskusii vystúpil s krátkou prezentáciou Martin Zeman (SAŽP) venovanej integrácii hraníc Základných sídelných jednotiek a vektorovej katastrálnej mapy v prostredí Envi-roportálu.

Zo zborníka nebol v pléne prednesený len príspevok Zdeny Dobešovej z Univerzity Palackého v Olomouci obsahujúci riešenie automatizovanej tvorby často používaného grafu v demogeografii (Problémy tvorby a použitia typizace podle trojúhelníkového grafu).

Obr. 1 Otvorenie konferencie a jej odborní garanti (foto: Július Bartaloš)

Obr. 2 Prednášajúci Ladislav Plánka a Anna Medveďová (foto: Július Bartaloš)

Obr. 3 Plénum seminára (foto: Július Bartaloš)

Obr. 4 Úvodná prednáška seminára (foto: Július Bartaloš)

S u m m a r y

Activity in cartography 2014

On November 23rd, 2014, already the 11th Activities in cartography took place. This traditional scientific seminar held in two-year cycles is organized by the Cartographic Society of the Slovak Republic (CS of SR) and Geographical Institute of the Slovak Academy of Sciences (GI SAS) for those who are interested in cartography and allied disciplines.

The seminar takes place since 1984 and had been mostly organised in response to the initiative of Ing. Ján Pravda, PhD. – one of the most distinguished and internationally renowned Slovak cartographers. Since 2012, this event is dedicated to his memory. This year's seminar was organized by Mgr. Monika Kopecká, PhD. and Ing. Robert Fencík, PhD., who were also the professional guarantors of the event. The seminar was opened by R. Fencík – the CS of SR President and prof. Mgr. Ira V., Ph.D – the Director of GI SAS. The conference was attended by 41 participants, including 15 speakers. In total, 13 presentations were delivered, 3 of them – in Czech. The variety of topics gave the participants a look into the "workshops" not only of academic and research institutions, but also to cartographic practice.

The Proceedings (Aktivity v kartografii. Bratislava, Kartografická spoločnosť SR, 2014, 117 s., ISBN 978-80-89060-23-8) in the Czech and Slovak languages with the English Summary were published from the conference with the following contents:

- DOBEŠOVÁ Z.: Problems in creation and utilization of the triangle graph, pp. 7-16,
- DURAČIOVÁ R.: Identification of spatial objects in geographic information systems based on determination of their similarity measure, pp. 17-27,

- KOVÁČOVÁ M., MIKLUŠOVÁ E.: Importance of geographical names, pp. 28-35,
- KUSENDOVÁ D., MEDVEĎOVÁ A.: The processing and map presentation of historical data on the population of the Šariš county from J. M. Korabinský's Atlas, pp. 36-44,
- NOVÁČEK J.: GMES/COPERNICUS Initial (GIO) Land Monitoring 2011 – 2013 Project, pp. 45-50,
- OŤAHEL J., PAZÚR R., KOPECKÁ M., FERANEC J., NOVÁČEK J.: Abandonment of agricultural land - cartographic presentation as exemplified by selected districts of the northern Slovakia, pp. 51-63,
- PLÁNKA L.: Cartographer also by Ján Pravda, pp. 64-71,
- POPELKA S., VÁVRA A., BRYCHTOVÁ A.: Eye-tracking evaluation of phenological maps, pp. 72-80,
- ŠRAMKOVÁ R.: Cartographic map production on the basis of the orthophotomap, pp. 81-90,
- ŠTRAKA J., MORAVČÍKOVÁ K., KŘEHNÁČOVÁ L., FENCÍK R.: Dynamic labeling objects of BDGIS, pp. 91-102,
- TUČEK J., KOREŇ M., KARDOŠ M.: Integration and application of the progressive remote sensing data in forestry, pp. 103-114,
- ČERBA O.: Barrier-free map of the University of West Bohemia, pp. 115-117.

Fig. 1 The conference opening and the professional guarantors

Fig. 2 Ladislav Plánka and Anna Medveďová – the lecturers

Fig. 3 The workshop plenary

Fig. 4 The seminar's introductory lecture

Prijaté do redakcie: 29.októbra 2014

Zaradené do tlače: december 2014